

Novináři proti názorům odborníků

Vážená redakce,

jménem Federace dětských domovů bych ráda reagovala na sérii článků zveřejněných ve Vašem periodiku, týkajících se dětských domovů, podávání tlumivých léků, posílání dětí na psychiatrii apod. Rádi bychom si i nadále ponechali své přesvědčení, že jste seriózní noviny, a proto věřím, že reakci otisknete.

Články, které byly ve Vašich novinách v poslední době otisknuty, příliš jednostranně hodnotí nebo spíše znehodnocují dětské domovy a práci v nich. Připadá mi to jako další střípek do kampaně nutnosti uzavření dětských domovů, což mě ve Vašem případě překvapuje. Očekávala bych větší objektivitu.

Děti, které se do dětských domovů dostávají na základě soudem nařízeného předběžného opatření či ústavní výchovy, nemají mít v souladu se zákonem

č. 109/2002 Sb. závažné poruchy chování. A zde nastává zásadní problém.

Do běžných dětských domovů přicházejí stále častěji děti s poruchami pozornosti a soustředění doprovázenými hyperaktivitou (ADHD), jejíž projevy mnohdy nelze zvládat běžnými výchovnými postupy a metodami (viz § 10 vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy v platném znění).

Ve školských zařízeních máme děti, které trpí autismem, posttraumatickými stresovými poruchami, enurézou (noční pomočování ve spánku), poruchami spojenými s užíváním návykových látek. Výjimkou však není ani schizofrenie (závažné duševní onemocnění). U těchto poruch a onemocnění snad nikdo nemůže tvrdit, že jde o tlumící léky, kterými si „vychovatelé zjednodušují svou práci“.

Nabízí se tedy otázka, jsou tyto závažné poruchy v chování, mající za následek i možnou celkovou devastaci osobnosti dítěte, je ještě pouhým zlobením, na něž přece stačí „pouhá trpělivost, dostatek pochopení a lásky“?

Takové dítě začne upřednostňovat ve svém chování negativní projevy, které mnohdy vyústí v sebepoškozování, agresivitu, krádeže, poškozování majetku, šikánování apod.

V těchto případech zařízení obvykle hledá spolupráci s odbornými psychology, kteří volí dostupné psychoterapeutické metody. Přesto však v řadě případů (k čemuž dochází i v řadě běžných rodin), zejména, jsou-li děti v evidenci psychiatrické ambulance, přichází na řadu příslušná medikace. Ta je ovšem věcí odborného lékaře, nikoliv pedagogických pracovníků daného zařízení.

V rámci chystané a pozvolna probíhající transformace, chápou dětské domovy své postavení v systému nejen v rovině školského zařízení, ale i v rovině služby (sociální) pro ohrožené děti a jejich rodiny. Přijímání těchto dětí se nebráníme, jde nám přece o dítě.

Jsem přesvědčena, že hlavně v současné době není zneužíváno užívání léků u dětí a nevím o frontách dětí čekajících na léky v řadě. V dětských domovech se setkáváme s medikovanými dětmi častěji, než bychom si sami přáli. Děti mnohdy /a v poslední době stále častěji/ přichází s medikací již z biologické rodiny. Stává se, že porucha vyžadující medikaci je diagnostikována později, tedy v době, kdy je dítě umístěno do dětského domova, ačkoliv evidentně měl být tento stav řešen dříve. Pokud má být dítě medikováno, je třeba si vyžádat souhlas zákonného zástupce.

I poté o medikaci rozhoduje příslušný odborník, většinou psychiatr či neurolog. V žádném případě ne dětský domov!

Je mi jasné, že pro zvýšení čtenosti jsou pro Vás zajímavější články s negativními zprávami, ale v každém dětském domově Vás jistě rádi přivítají, abyste mohli konfrontovat obsah Vašich článků s realitou. Dávno totiž není pravda to, co „možná“ bylo před řadou let. Dětské domovy jsou již na jiné úrovni, dětem se věnuje odborně vzdělaný kolektiv „tet a strýců“, domovy jsou rodinného typu a mají úspěchy i neúspěchy tak, jako v každé rodině. Proč tedy nenapsat i něco pozitivního.

Výborným výsledkem práce dětských domovů je i to, že děti studují a mnohdy vystudují i vysokou školu. I pan Gracián Svačina vyrůstal v dětském domově, kde byl tak dobře vychován, že ví přesně, kam chce a kudy vede cesta. Jenom aby mu všichni ti „špatní“, po kterých šlape a kteří mu kdysi podali pomocnou ruku, jednou nechyběli.

O úspěších dětských domovů a hlavně dětech, které to v životě zvládly, by se dalo psát mnoho, ale to bohužel málokoho zajímá.

Za Federaci dětských domovů

Mgr. Eva Čapková

Mgr. Ivana Lacková